

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11952/2024
03.10.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милан Лазаревић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6752/21 од 24.01.2024. године, у седници одржаној дана 03.10.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6752/21 од 24.01.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2383/21 од 24.09.2021. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев за обавезивање тужене да на име накнаде материјалне штете у виду измакле користи настале незаконитим радом службеног лица тужене предузетим дана 22.09.2009. године, за период од јануара 2010. године закључно са октобром 2019. године тужилји исплати појединачно означене износе са законском затезом каматом од њихове месечне доспелости до исплате. Другим ставом изреке обавезана је тужилја да туженој накнади парничне трошкове у износу од 37.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6752/21 од 24.01.2024. године, првим ставом изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиле и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 2383/21 од 24.09.2021. године. Другим ставом изреке одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилја је сходно члану 403. став 3. ЗПП, благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и битних повреда одредаба парничног поступка.

Испитујући правилност побјане пресуде применом члана 408. у вези са чланом 403. став 3. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни других битних повреда одредаба парничног поступка на које се ревизијом паушално указује, а које би биле од утицаја на правилност донете одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је уз посредовање агенције Krupa Trade international, као зајмопримац, закључила уговор о зајму на износ од 61.800 евра у динарској противвредности са месечном каматом од 2% и роком враћања од пет месеци. Ради обезбеђења зајма конституисана је вансудска хипотека на непокретности тужиле у Београду, Тужила позајмљени новац није враћала уговореном динамиком, па су се зајмодавци дана 06.10.2008. године опоменом позвали тужилу да у року од 7 дана измири дуговање, а дана 27.10.2008. године извршена је забележба хипотекарне продаје наведене непокретности и хипотекарни повериоци су овлашћени да ради намирења свог потраживања по правоснажности решења, али не пре истека рока од 30 дана од дана издавања решења, непокретност продају у складу са Законом о хипотеци. На предметно решење о забележби хипотекарне продаје клаузула правоснажности је стављена дана 06.04.2009. године, након чега је дана 14.09.2009. године тужилина непокретност од стране хипотекарних поверилаца продата купцима ББ и ВВ. Тужила је из предметне непокретности исељена дана 22.09.2009. године уз асистенцију полиције одобрену одлуком о пружању полицијске интервенције ради исељења хипотекарног дужника, коју је потписао ГГ, командир Полицијске станице Звездара.

У време исељења из хипотековане непокретности, тужила није била примила решење Другог општинског суда у Београду Дн 3334/09 о забележби хипотекарне продаје, на које је клаузула правоснажности стављена са датумом 17.12.2008. године, а жалба тужиле на наведено решење, коју је изјавила након што јој је исто било уручено, одбијена је као неоснована решењем Вишег суда у Београду донетим дана 27.06.2012. године.

ГГ, командир Полицијске станице Звездара, који је потписао одлуку о пружању полицијске интервенције, правоснажном пресудом Првог основног суда у Београду К 7669/13 од 25.05.2016. године оглашен је кривим што је дана 21.09.2009. године, уместо начелника Полицијске станице Звездара који је једини за то овлашћен, потписао одлуку о пружању полицијске интервенције ради исељења хипотекарног дужника, тужиле у овој парници, чиме је извршио кривично дело несавестан рад у служби из члана 361. став 1. у вези са ставом 1. КЗ.

Пресудом Врховног касационог суда Рев 5083/19 од 04.06.2020. године, преиначене су пресуда Апелационог суда у Београду Гж 8295/18 од 05.07.2019. године и пресуда Првог основног суда у Београду П 4538/18 од 25.05.2018. године, па је усвојен тужбени захтев тужиле АА и утврђена ништавост уговора о купопродаји закљученог дана 14.09.2009. године између хипотекарних поверилаца, као продаваца и ББ и ВВ, као купаца. Уговор о зајму у висини од 61.800,00 динара који је тужена, као зајмопримац, закључила посредством агенције Krupa Trade International, оглашен је

ништавим само у односу на уговорену камату, за чији исплаћени обим је њен укупни дуг умањен.

Дана 01.08.2009. године тужила је као закуподавац са фирмом Legi SGS доо, као закупцем, закључила уговор о закупу објекта у Београду, ..., површине 130м², на период од 10 година, са уговореном закупнином од 1.000 евра месечно у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања. Ради адаптације непокретности тужила је на дан закључења уговора примила капару од 5.000 евра, купац је у исти требало да се усели дана 01.11.2009. године, али због исељења тужиле дана 22.09.2009. године из наведене непокретности уговор о закупу није реализован.

Код утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев одбили као неоснован налазећи да не постоји узрочна веза између незаконитог и неправилног рада МУП-а РС као органа тужене, јер само пружање асистенције, одобрено од командира, а не од начелника Полицијске станице Звездара као јединог овлашћеног, није разлог нереализовања уговора о закупу закљученог између тужиле и трећег лица, с обзиром да је у време тужиљиног исељења дана 22.09.2009. године непокретност дана 14.09.2009. године већ била продата од стране хипотекарних поверилаца, што значи да пружање асистенције не представља адекватну узрочност настале штете.

Према становишту Врховног суда, неосновани су ревизијски наводи да је побијана одлука заснована на погрешној примени материјалног права.

Према одредби из члана 154. став 1. ЗОО, онај ко штету проузрокује дужан је исту надокнадити уколико не докаже да је штета настала без његове кривице, а према члану 155. истог закона штета представља умањење нечије имовине, (обична штета) или спречавање њеног повећања (измакла добит) као и наношење другоме физичком или психичком бола или страха (нематеријална штета).

Према одредби члана 189. став 3. у вези са ством 1. ЗОО приликом оцене висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Одредбом члана 172. став 1. ЗОО прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

У конкретном случају, полицијски службеник ГГ, у својству командира Полицијске станице Звездара, дана 21.09.2009. године потписао је одлуку о пружању полицијске интервенције ради исељења тужиле из непокретности у Београду, ..., која је од стране хипотекарних поверилаца дана 14.09.2009. године била продата купцима ББ и ВВ и у односу на коју непокретност је постојало решење Дн 3334/09 од 27.10.2008. године о забележби хипотекарне продаје, тада снабдевено клаузулом правоснажности са датумом 06.04.2009. године.

Одговорност тужене је објективне природе, посебно у случају везаности парничног суда осуђујућом одлуком кривичног суда (члан 13. став 1. ЗПП), сагласно

чему оштећено лице није дужно да у парничном поступку доказује кривицу запослених у органима тужене државе, већ је неопходно да тужилац докаже постојање штете и узрочну везу између радњи органа тужене и последице која је наступила.

У конкретном случају тужилца такву везу није доказала, имајући у виду да је 06.10.2008. године, по пријему опомене хипотекарних поверилаца да у року од 7 дана измири дуг или ће исти бити намирен продајом заложене непокретности, тужилца знала да ће бити покренут поступак вансудске продаје ради принудног намирења њеног дуга, као што је и на дан 01.08.2009. године, када је закључила уговор о закупу предметног објекта, морала знати да дуг није вратила и да ће непокретност бити продата. Сагласно томе, за тужилцу није постојала извесност у стицању закупнине уговорене у износу од по 1.000 евра месечно, јер она није могла основано очекивати да ће такав уговор бити реализован у смислу члана 189. ЗОО, те се не може сматрати да је доношењем решења о забележби непокретности, као првог акта јавне власти у поступку принудне наплате тужилиног дуга, тужилци прозорокована штета у висини изгубљене закупнине коју у овом поступку она од тужене потражује.

Ревизијско позивање тужилце на уважавање образложења одлуке Врховног касационог суда Рев 844/15 од 17.06.2015. године и на пропуштање судова да уговарање зеленашке камате од стране неименоване организоване групе санкционише упућивањем предмета јавном тужилаштву, без утицаја је на одлуку у овој парници имајући у виду да је у наведеним поступцима пред Врховним касационим судом Рев 508/19, пред Првим основним судом у Београду П 13587/142 и пред Првим основним судом у Београду К 7669/13 тужилца своја права на адекватан начин заштитила.

Сагласно члану 153. став 1., 154. и 163. став 1. и 2. ЗПП правилна је одлука о трошковима поступка.

На основу дате аргументације, применом члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић